

Minister Finansów

Warszawa, 24 września 2024 roku

Sprawa: Zapytanie poselskie nr 1066
Znak sprawy: DD3.054.29.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr 1066, jakie złożyła poseł Anna Dąbrowska-Banaszek „w sprawie możliwości wspólnego z rodzicem, będącym opiekunem faktycznym, opodatkowania pełnoletniej osoby, która nigdy nie pracowała, jest niezdolna do samodzielnej egzystencji i pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym”, informuję, że taka możliwość już istnieje.

Rodzic, który samotnie wychowuje dziecko z niepełnosprawnością (również pełnoletnie), może opodatkować swoje dochody na preferencyjnych zasadach określonych w art. 6 ust. 4c–4h, 8, 11–13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych¹, zwanej dalej „ustawą PIT”. W tym przypadku podatek dochodowy rodzica jest określany w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów samotnego rodzica.

Niezależnie od możliwości opodatkowania dochodów rodzic, który utrzymuje dziecko z niepełnosprawnością (również pełnoletnie) w ramach wykonywania obowiązku alimentacyjnego, ma prawo pomniejszyć roczny podatek o kwotę w wysokości:

- 92,67 zł miesięcznie (1 112,04 zł rocznie), jeśli dziecko z niepełnosprawnością jest jego pierwszym dzieckiem,
- 92,67 zł miesięcznie (1 112,04 zł rocznie), jeśli jest drugim dzieckiem,
- 166,67 miesięcznie (2 000,04 zł rocznie), jeśli jest trzecim dzieckiem,

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, ze zm.).

- 225 zł miesięcznie (2 700 zł rocznie), jeśli jest czwartym lub kolejnym dzieckiem.

Podane wartości odpowiadają maksymalnym kwotom, które rodzic (lub rodzice) może odliczyć od podatku (art. 27f ust. 4 ustawy PIT).

Gdy roczna kwota ulgi na dzieci jest wyższa od podatku, rodzic ma prawo do „dodatkowego zwrotu” w wysokości odliczenia, które nie znalazło pokrycia w obliczonym podatku. Przy czym kwota zwrotu nie może przekroczyć sumy składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, jakie łącznie zapłacili rodzice dziecka. W szczegółach kwestie te reguluje art. 27f ust. 8–12 ustawy PIT.

Dodatkowo, odrębną formą wsparcia, która na gruncie ustawy PIT, jest adresowana do rodziców mających na utrzymaniu dzieci z niepełnosprawnością (również pełnoletnie), jest tzw. ulga rehabilitacyjna. Polega ona na możliwości pomniejszenia dochodu/przychodu do opodatkowania między innymi o wydatki, jakie rodzic poniósł w roku podatkowym na cele rehabilitacyjne swojego dziecka z niepełnosprawnością (art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT). Lista tych wydatków jest bardzo obszerna i w większości zawiera wydatki, które można odliczyć w całości (w odniesieniu do tych wydatków ustawodawca nie wprowadził górnego limitu odliczenia). Odliczeniu podlega na przykład odpłatności za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym, czy za zabiegi rehabilitacyjne. Odliczyć można również wydatki na leki (w wysokości różnicy pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł), jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że dziecko z niepełnosprawnością powinno je stosować stale lub czasowo.

Rodzicom posiadającym dzieci z niepełnosprawnością państwo pomaga również poprzez wyłączenie/zwolnienie z podatku dochodowego określonych świadczeń.

Wolne od podatku są między innymi:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- dodatek pielęgnacyjny,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- dodatki rodzinne i pielęgnacyjne,
- zasiłki dla opiekunów,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenie wspierające,
- zapomogi otrzymane w związku z długotrwałą chorobą lub śmiercią, wypłacone z funduszu socjalnego, ZFŚS, z funduszy związków zawodowych,
- świadczenia na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych wypłacone ze środków PFRON, zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowego funduszu aktywności,
- świadczenia z pomocy społecznej,
- świadczenie uzupełniające otrzymane na podstawie przepisów o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Zwolnienie z opodatkowania ww. świadczeń oznacza, że nie podlegają one opodatkowaniu.

Jak zatem wynika z powyższych wyjaśnień podatnicy mający w rodzinie osoby z niepełnosprawnościami już dziś korzystają z różnorodnych podatkowych form wsparcia, w tym również tej, o której mowa w zapytaniu Pani poseł.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu